Rok V. Nr. 72.

Ogłoszenia wszelkiego rodzaju przyjmują się za opłatą od wiersza drobnego (petit) . . . . po 8 centów za każde następne . . „ 5 „

Wychodzi w Krakowie 4 razy w tygodniu w dniu przedstawienia teatralnego.

AFISZ TEATRALNY.

Rok 1876.

Cena prenumeraty miesięcznej 50 cen. Numer pojedynczy kosztuje 5 cent.

Prenumeratę przyjmują: Administracya *Czasu*, przy ulicy Różannej Nr. 413 i Kasa Teatralna.

Kraków 23 lutego.

We czwartek przedstawioną będzie dawno nie grana komedya w 5 aktach Wiktora Sardou: p. t.: *Stryj Sam*, ciesząca się u nas wielkiem powodzeniem. Rolę Miss Bellamy wykona p. Hoffmann.

* * *

W sobotę na pierwszem przedstawieniu dramatu p. d'Ennery „Banda Opryszków“ czyli „Cartouche“, danem na benefis p. Ekera, teatr był szczelnie zapełniony. Beneficyanta przyjęto grzmotem oklasków, który powtórzył się po akcie czwartym, gdzie artysta ten wchodzi przebrany za kobietę. Wiele pochwały należy się panu Szymańskiemu, który męczącą rolę Cartouche, wymagającą ciągłego przebierania się, oddał z tym talentem, jaki oddawna cenimy u niego. Obok p. Szymańskiego, zasługują także na wyszczególnienie i inni artyści w głównych rolach. Dramat ten niejednokrotnie zapełni salę teatralną.

* * *

W niedzielę odbyło się drugie posiedzenie komisyi konkursu dramatycznego krakowskiego. Od 2 b. m. to jest od pierwszego posiedzenia nadeszło jeszcze sztuk dziewiętnaście: 1. *Gdzie szczęście?* dramat w 5 aktach; 2. *Pieniądz i miłość*, tragedya w 5 aktach; 3. *Bohaterowie z czasów Jana Kazimierza*, dramat w 5 aktach; 4. *Dwór i Chata*, tragedya w 5 aktach; 5. *Marya*, tragedya; 6. *Między młotem a kowadłem*, dramat ludowy w 5 aktach; 7. *Ingelburgis*, dramat z dziejów Francyi; 8. *Winowajcy*, dramat w 4 aktach; 9. *Bitwa pod Warną*, dramat historyczny w 5 aktach; 10. *Duch Kuby*, komedya ludowa w 1 akcie; 11. *Pierwszy krok*, komedya w 4 aktach; 12. *Powrót sieroty*, komedya w 3 aktach; 13. *Emigracya Chłopska*, obraz ludowy w 4 aktach; 14. *Chroniczne choroby*, komedya w 5 aktach; 15. *W dobrem towarzystwie*, komedya w 5 aktach; 16. *Błędna Gwiazda*, komedya w 4 aktach; 17. *Złoty połów*, komedya w 3 aktach; 18. *Czarne na białem*, komedya w 3 aktach; 19. *Maleńka jest śmiała*, komedya w 1 akcie. Razem zatem z dawniej nadesłanemi sztukami, przysłano na tegoroczny konkurs trzydzieści trzy utworów N. 33. Na wczorajszem posiedzeniu komisya odsunęła od konkursu dramat *Bohaterowie z czasów Jana Kazimierza*, dlatego że nazwisko autora nie było opieczętowane; odsunęła także dramat *Ingelburgis*, dla tego że osnutym jest na historyi francuzkiej, a warunki tegoroczne opiewają, iż tylko dramata osnute na historyi polskiej przypuszczone będą do konkursu. Następnie komisya zaleciła do wspólnego czytania 1. *Trzy Flory*, komedyę w 3 aktach i *Dwojakie Gwichty*, komedyę w 1 akcie, odsądziła zaś od wspólnego czytania: 1. *Krakusy*, 2. *Wróż*, 3. *Dramat z przeszłego wieku*, 4. *Opuszczona*, 5. *Pierwszy krok* i 6. *Kossowica*. Przyszłe posiedzenie odbędzie się w niedzielę.

TEATRA W POLSCE

przez **Estreichera.**

LWÓW.

(Ciąg dalszy).

Rok 1814.

Dnia 17 stycznia 1814 roku, była obecną królowa sycylijska na przedstawieniu „Krakowiaków i Górali.“

Dnia 1 kwietnia t. r., grano po raz pierwszy tragedyą Kollina: „Regulus“, na benefis Apol. Kamińskiej. W tym roku pojawia się pierwsza wzmianka w „Gazecie Lwowskiej“, podająca krytykę gry aktorów w N. 27 z okazyi tej reprezentacyi piszą tam:

Aktorowie polscy pod dyrekcyą J. N. Kamińskiego, grający od r. 1809 na lwowskim teatrze miejskim, dali pierwszą reprezentacyą tragedyi: „Regulus“. (Tu recenzent podaje treść sztuki, potem mówi):

Dyrekcyi teatru przynosi to zaszczyt, że nieznane dotychczas w języku polskim dzieło wyobraziła z pilnością i ze wszelką, według możności swojej, okazałością na benefis aktorki, której pilność i gorliwość ceni już publiczność, i której coraz piękniej rozwijający się talent tragiczny, na przyszłość większe jeszcze czyni nadzieje“. „Sam dyrektor teatru p. Kamiński, grał Regulusa. Znając całą sztukę, obeznał się doskonale z duchem tej wielkiej roli, zajmował uwagę widzów, podnosił ich umysł, wprawiał ich w cucie i rozrzewnienie, ponieważ sam czuł i był rozrzewniony. W obrazie tym, niepostrzegał tylko Znawac kilka potrzebnych cieniów i gdzieniegdzie należytego stopniowania; lecz zważywszy, że p. Kamiński dla nadwątlonego zdrowia swojego, jednego z amatorów teatru do zastąpienia siebie w tej roli uprosił, i że dla nagłej słabości tegoż amatora w trzy godziny przed reprezentacyą, rolę tę sam wziąść musiał, uznał to każdy znawca, iż p. Kamiński rozwiązawszy z chlubą swoją trudne to problema, dowiódł że jest artystą“.

„Rolę Atilii, małżonka Regulusa, grała p. Kamińska. Była ona wciąż czułą małżonką i matką, lecz nie zapomniała i o tem, że jest Rzymianką. Rozczuliła widzów, opowiadając Rzymianom (w akcie 1ym scenie 8ej)) pojmanie męża swojego; rozrzewniała ich aż do łez, gdy zeszła się z Regulusem; (w akcie 3im scenie 4ej i 5ej) wzniosła się w wyższe sfery sztuki tragicznej w akcie 5ym, gdy pełna rozpaczy, wszelkie swoje względem uwolnienia męża, zniszczone ujrzała nadzieje i gdy tenże wyrwał się gwałtownie z objęcia jéj i dzieci swoich“.

Drudzy aktorowie, mniej więcej, rolom swym uczynili zadosyć; w każdym przynajmniej spostrzegać było można chęć dobrą i pilność w nauczeniu się roli. Co się tyczy Metellusa, musimy tu zrobić tę uwagę, że tak wielki mąż, jakim był ten konzul, który jak mu sam autor (w akcie 1ym scenie 10ej) kładzie w usta: nie zważa tak na sąd świata, jak na sąd swojego sumienia, który nie chce się zdawać, lecz być sprawiedliwym, który pasuje się z obowiązkiem konsula i przyjaźnią ku Regulusowi, zachował zawsze w Senacie właściwę sobie czułość i wielkość. Wreszcie rola Metella w akcie 4tym i 5tym podaje ćwiczonemu aktorowi piękne i obszerne do gry pole. Od prawdziwego artysty można domagać się tego, aby charakter roli swojej dokładnie śledził i rozebrał, tudzież aby odpowiedział żądaniom sztuki. Przy pilności i rozwadze, nie może to być trudnem dla zdolnej głowy“.

W „Gazecie Lwowskiej“ oceniono dane podczas kontraktów sztuki: „Kłutnia przez zakład“, przerobiona z rosyjskiego przez J. N. Kamińskiego i „Syrena Dniestru“, opera części dwie.

W Kłótni grał główną rolę Sowizdrzalskiego, Bensa, grał pięknie lecz nieco za wolno.

W Syrenie odznaczyła się Kamińska w roli tytułowej i Starzewski jako Terefere.

W ciągu roku 1814 było 117 przedstawień, dawano ich miesięcznie 9 do 11. Nowych sztuk dano 34, między temi oper 2, tragedyi 5, dramatów 9, melodramę 1 komedyooper 4, komedyj 13. Tłumaczami sztuk byli: Hr. Cetner, Dominik Jakubowicz urzędnik i Karol Łopuszański aktor. Z oper grano: Syrena z Dniestru (wiersz tłumaczył Kamiński, proząc Jakubowicz, muzykę dorabiał Lipiński); Krakowiacy i Górale, Roszko Cymbałek, Łaska imperatora.

Tragedye dawano: Kuenna z Florencyi, Osmond hr. Convai, Regulus, Wychowańce, Hamlet, Medyceusze, Filotas, Wyrok przemocy, Oktawia.

Personarz trupy był bardzo ubogi, kobiet cztery, mężczyzn dziesięciu, z tych Łękawski, Zieliński i Starzyński, ubyli w ciągu roku. Role główniejsze aktorów i aktorek te były:

Bensowa. Baronowa w Spowiedzi małżeńskiej, Józefa w Ubóstwie i szlachetnym umyśle, Dorotka w Szkoda wąsów, Rózia w Córce natury, Teodora w Hrabiu Beniowskim.

Kamińska. Hermiona w Andromace, Atilia w Regulusie, Afanazya w Hrabiu Beniowskim, Elizena w Puszczy pod Hermansztadem, Gurli w Indyanach w Anglii, Fiedora w Łasce Imperatora, Baśka w Krakowiakach.

Kostrzewska. Juniusz różowy w Gawle w piekle i inne role mniejsze.

Pieściorowska. Sywa w Puszczy pod Hermansztadem, Pani Frytz w Najjaśniejszych Podróżnych, Dorota w Krakowiakach i subretki.

Bensa. Don Fredro w Inez de Kastro, Hrabia Beniowski, Abellino, Bogacki w Szkole obmowy, Almaryk, Xiążę Siedmiogrodzki w Puszczy pod Hermansztadem, Walery w Siedm rązy jeden, Sowizdrzalski w Kłótni przez zakład.

Kamiński. Stary Horacyusz, Konstantyn w Wychowańcach, Karol XII., Figaro, Stary Klingsberg, Fryderyk Berg w Tonie wielkiego świata, Skąpiec, Skroj w Niebezpiecznem sąsiedztwie.

Łękawski. Alexy w Pokoju nad Prutem, Guwerner w Podrzutku.

Łopuszański. Zeno w Wychowańcach, Gubernator w Beniowskim, Major w Roztargnionych, Celny wizytator w Indyanach w Anglii, Jonek w Krakowiakach

(Ciąg dalszy nastąpi).

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny *Anastazy Mastalski*. W drukarni „CZASU“ w Krakowie. Rządca drukarni *Józef Łakociński*.

Abonament. Nr. 19. Nr. porządkowy 72.

TEATR KRAKOWSKI.

We Wtorek dnia 22 Lutego 1876 r.

Po raz trzeci

Dramat w 5 aktach, a 8 obrazach, przez Adolfa D'Ennery, przełożył dla sceny krakowskiej Zygmunt Przybylski:

CARTOUCHE

czyli

Banda Opryszków

OBRAZY:

1) Zakątek paryski. 2) Salon opryszka. 3) U dyrektora policyi. 4) Poddasze. 5) Na dachu. 6) Więzienie. 7) Przed karczmą. 8) W lesie.

OSOBY:

Cartouche	Pan Szymański.	Joanna	Panna Urbanowicz.
Gribichon	Pan Eker.	Ludwika de Grandlieu	Panna Biron.
Franciszek Beaudoin	Pan Wojdałowicz.	I wieśniaczki	P. Krasnopolska.
Hrabia D'Orbessan	Pan Sobiesław.	II wieśniaczki	Pani Siedlecka.
Markiz Grandlieu	Pan Feliksiewicz.	III wieśniaczki	Panna Kwiecińska.
Karol, wieśniak	Pan Morozowicz.	I wieśniacy	Pan Nowak.
L'Eveillé	Pan Janusz.	II wieśniacy	Pan Kwakiewicz.
Doublemain	Pan Dyliński.	III wieśniacy	Pan Recki.
Mitouflet	Pan Lidke.	I dozorcy	Pan Galasiewicz.
Germain	Pan Słonarski.	II dozorcy	Pan Morys.
Martin	Pan Bogucki.	I złodzieje	Pan Mancewicz.
I mieszczanie	Pan Ładnowski.	II złodzieje	P. Wojciechowski.
II mieszczanie	Pan Marczewski.	III złodzieje	Pan Loverno.
Sierżant	Pan Stanisławski.	IV złodzieje	Pan Czarnecki.
Kupiec	Pan Waleryan.	Kupcy—Przekupki—Wieśniacy—Złodzieje—Żołnierze.	

Cena miejsc zwyczajna — Początek o godzinie 7.